

Izhaja trikrat na teden v šestih izdanjih, in sicer: vsak torek, četrtek in soboto, zjutranje izdanje opoldne, večerje izdanje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izrednimi prilogi ter s „Kazipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto . . . . . 13 K 20 h, ali gl. 6-60
pol leta . . . . . 6 . 60 . . . 3-30
četrta leta . . . . . 3 . 40 . . . 1-70
Posamične številke stanejo 10 vin.
Od 23. julija 1902. do preklica izhaja ob sredah in sobotah ob 11 uri popoldne.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 11 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila bres dopolne naročnine se ne oziramo.

Oglasni list postavlja se računijo po petih vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. popoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 11.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorice. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“

izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vsoto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Solški ulici in Jellersitz v Ninski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

Po zasedanju deželnega zbora.

III.

Ker je prodrla pri volitvah v deželni zbor klerikalna stranka z večino poslancev, je vstvarjen položaj, v katerem je nemogoče, da bi goriški Slovenci v rečeh, ki tičejo v deželni zbor in odbor, napredovali tako, kakor nam gre; kajti dognana resnica je, da se naši klerikalni poslanci ne bodo pehali za koristi goriških Slovencev v nikakem pravem oziru, marveč ostane vse pri starem, vse tako, kakor v starih lepih časih, prav kakor so si jih želeli Lahi nazaj, ko so bili absolutni gospodarji položaja ter ni bilo s slovenske strani nikdar nikake resnejše akcije. V minoli 6-letni dobi se je kazal pričetek nekakega preobrata, in Lahi so se že bali, da jim odpade ono absolutno gospodarstvo, katero so imeli dotlej v rokah, ter da bo treba računati s čilejšimi, agilnejšimi in samozavestnejšimi življi na slovenski stranki. Oni so se že pripravljali na tako čase, ali prišel je »zveličar«, ki je rešil Laho teh skrbij ter izbil slovenskemu »narodnemu vodstvu« iz debele glave misli po svobodnejšem življenju goriških Slovencev. V znamenju križa, nagnan s hudičem, je naš kmet po večini poslal v deželni zbor može, od katerih ni pričakovati tega, kar bi bilo moralo slediti po evolucijah v minoli šestletni dobi, marveč nadaljujejo se oni žalostni časi, katere smo videli ob zaključku omenjene legislativne dobe. Tako je poskrbljeno od naše slovenske strani, da ostane še nadalje vse pri starem.

Radi tega pa ostane vse pri starem tudi, kar se tiče vlade in njene pomoči v delovanju deželnega zbora. Vlada ima navado obljubovati po svojih komisarjih ob vsaki ugodni priliki, da bo podpirala gospodarska prizadevanja, ali zdi se nam, da pri tem misli le bolj na Laho nego na Slovence. Kakor povsodi, v vseh drugih vprašanjih, tako gre tudi na gospodarskem polju vlada na roke Lahom v najizdatniši meri. Ako pobije toča kje po Furlaniji, je hitro na licu mesta kak vladni komisar, ako pa Soča

prestopi svojo strugo ter poplavi ob nje ležeče kraje ter opustoši njive in vinograde, pa hiti urno sam namestnik, ogledat si ponesrečene kraje. In gotova je takoj vladina pomoč, kateri ne odpade deželna. Ako pa je v slovenskem delu dežele kaj takega, pa je treba klicati in klicati, da pride naposled kak vladni funkcionar, komisar, ali še rajši uradnik bolj ponižne vrste. To je britka resnica, katere ne more nikdo utajiti.

Vlada, ki kar gori v skrbi za laški del dežele, zanemarija slovenski in dopušča, da se to zanemarjanje vrši tudi iz deželnega zbora in odbora prav kakor hočejo Lahi. Lahko vest pa ima pri tem, odkar so dobili klerikalci na naši strani večino, kajti ti se ne upirajo ne vladi ne Lahom, marveč molče, ali v najboljšem slučaju s komaj slišnim godrnjanjem sprejemajo, kar in kakor določijo Lahi in vlada, pa če je to še tako slabo za nas. Vlada ima lahko vest, — saj je večina Slovencev po njenem mnenju zadovoljna s takim »vladanjem«, in le nekaj naprednih nezadovoljnejšev se jej upira!

Umevno torej, da ostane vlada nasproti nam na tistem stališču, kakor doslej, da bo skrbela takisto po materski za Laho, kakor do tej, in takisto mačehovski za Slovence, kakor doslej. In da bo tako, temu so krivi v glavnem naši klerikalci. Sistem sicer ne dopušča, da bi se delalo ravnopravno ne v enem ne v drugem pogledu gledé na Slovence, ali položaj v naši deželi je poseben, in to posebnost bi se moralo izkoristiti prav na slovenski strani v deželnem zboru, ako hočemo kedaj dvigniti ta lep kos naše ožje domovine, kakor pritiče.

To posebnost pa bi mogla plodno izkoristiti le deseterica slovenskih poslancev, preveta jednega duha, čila, trda, neizprosna in jeklena. Toda tega ni in tega tudi ne bo, dokler se bo naš kmet bal hudiča pri volitvah. Da le ne bo pogubljen duha, kaj to, če se mu tudi slabo godi na svetu, če s'rada in se zadovoljuje ter ostaja revež na duhu in izdomiki — saj pravijo, da blagor njim, da oni bodo gledali nebeško kra-

stjstvo. Ljudstvo pri tleh, v revščini in neumnosti, politikujoči nune pa na visokem sedežu, obdan od posvetnih dobrot, to je ideal klerikalizma; in v dosego takega ideala se dela pri nas sistematično tudi v deželni hiši po klerikalnih poslancih.

Dopisi.

Solkan. — Dovolite, g. urednik, da se tudi jaz oglašim kot nov dopisnik ter nekoliko opišem škandalozne naše razmere. — Kakor po nekaterih drugih vaseh tako se množijo tudi pri nas privandrance, deloma iz „blazene“ Italije, deloma pa tudi iz bližnje Furlanije, in to tako hitro, da se nam zvečer zdi, da se ne sprehajamo več po solkanski cesti ampak po kaki „Via Signori“. No, temu pa se ne bodele čudili, gospod urednik, ako Vam zagotovim, da se je neki naš poglavar prav o teh privandranceh o priliki nekega plesa izrazil proti poštenim domačim fantom: „Sedaj ne smete notri, ker tu pleše solkanska inteligenca“. Hm! Hm! Inteligenca pa taka!

Čudili se bodele morda, gosp. urednik, ako Vam povem, da kupuje kuharica tistega gospoda od „Sedala“ pri zagrizenem Lahu, in da razni drugi „narodni stebri“ podpirajo izključno Italijane. Da torej pri takem spoštovanju gesla: — Svoji k svojim! naši domaći trgovci in obrtniki propadajo, to je na dlani. Pa to še ni dovolj! Kakor se kaže, protežira naša gospoda nekako te privandrance. Sporočilo se mi je, da so naši pekovski obrtniki vložili dva protesta proti neki novi italijanski pekovski tvrdki, češ, da je bilo te pri že obstoječih desetih tvrdkah gotovo toliko treba kakor trna v peto.

Prvi onih dveh protestov je bil naslovljen na občinski svet solkanski z željo, da bi ga slavnosti vzel v pretresanje v seji, ki se je vršila drugi dan po uložitvi, ter ga potem poslal priporočenega glavarstvu v Gorici. Toda naša gospoda si je štela v svojo prvo dolžnost, da je protest že pred sejo poslala na glavarstvo; drugi protest pa, kateri je bil naperjen proti takemu postopanju, se je vrnil pekovi nemudoma, in od tega časa niso slišali naši peki ne črne ne bele. Ali se je njih ukoru ugodelo, ali so ga pa morda vrgli kje v kos, to ve sam Večni. To pa vem gotovo, da se dotični Lah prav dobro po-

čuti, da proda nad 100 klg. kruha na dan, med tem ko ga razprodajo domači peki komaj 25 klg. — Pa oprostiti mu moram vendar, ker vem, da rabi denar za večerne „špolske“ zabave, kjer se počuti kaplan Dermastja v družbi takih Piemontezov prav dobro.

Pričakujem samo še to, da bodo pobirali pri enem prihodnjih zabavnih večerov darove za „Legino“ kolonijo v Solkanu, po kateri se grozno zdeha tem Lahonckom, potem pa Vam, g. urednik, natančno sporočim, koliko da so nabrali. Do svidenja!

Iz Kropfjen, dne 7. avgusta. — Tukajšnje bralno, vinogradsko in sadjarsko društvo bo imelo dne 17. t. m. ob 4. uri popoldne na dvorišču g. Vinka Kompareta svoj izredni občni zbor v smislu pravil. Na dnevnem redu bode predlog, da se društveni vinograd prihodnje leto zasadi ves s plemenito trto in da se trtnica (matičnjak) drugodi zgradi. Vrh tega bodo na dnevnem redu še morebitni razni predlogi.

Odbor tukajšnjega društva je v svoji seji dne 22. julija t. l. sprejel za svojega uda g. Josipa Puriča, sina bivšega župana, občine Velikirepen, in Rudolfa Ravbarja, sina pok. Josipa Ravbarja iz Voglenj; oba sta iz uglednih družin.

Ob tej priliki omenjam, da pri nas letos kaže vse lepo. Grozdje je še bolj zdravo in lepo nego je bilo minolo leto. Toče, tega nepotrebnega gosta, letos tukaj še ni bilo. Dal Bog, da bi je tudi za naprej ne bilo!

Omenjam tudi, da v naši občini v Dutovljah je potekla 3-letna doba meseca maja, odkar obstoja sedanje občinsko starešinstvo in županstvo. Oboje je v tej dobi gospodarilo ljudstvu po volji, tako da izroči prihodnjemu starasinstvu še kapitale, za kar gre čast in hvala g. županu Ivanu Ravbarju.

Domache in razne novice.

Odlikovanje. — G. dr. Anton Primozic iz Pevme pri Gorici, profesor na Dunaju, pridelen naučnemu ministerstvu, je bil te dni odlikovan z vitezkim križcem Franc-Josipovega reda. Čestitamo!

Vojaški kapelan 1. razreda g. Fran Ivanetič v Ljubljani je premeščen v Gorico.

Tega je bilo že preveč. Zvečer, ko je dospel urednik k njej, mu je dejala:

»Ta opica sem jaz. Vem to, da sem jaz, toda ne udam se ne! On mora sneti in z lastnim jezikom polizati to opico poleg mene.«

»Kaj nameravate, gospodična, učiniti?«

»Pojdem takoj k sodniku.«

»Kako, takoj?«

»Jutri.«

Zarano je šla ven in približavši se Hansu, mu rekla:

»Čuj me, gospod Dočmen! Jaz vem, da ta opica sem jaz, toda pojdi no z menoj k sodniku. Bova videla, kaj poreče on na to?«

»On poreče, da smem slikati nad svojo štacuno, kar hočem.«

»Tako bova videla.«

Gospodična Neuman je komaj mogla dihati.

»A odkod, gospodična, veste, da ste to vi?«

»Vest mi to pravi. Pojdi, pojdi z menoj k sodniku, ako ne pa te »šerif« zvezanega pripelje tjekaj.«

Doroka po pomoti.

Slika iz ameriškega življenja.

Poljski spisal H. Sienkiewicz.

Posl. Podravske.

(Konec.)

Sklenil je torej, priti tej stvari do zvega.

»Radi česa ne kupujete ledu od mene?« je vprašal v okorni angleščini krčmarja Petersa, ki je uprav šel mimo njegove štacune.

»Ker ga nimate.«

»Kako, da ga nimate?«

»Nü, saj jaz to vem.«

»Kaj pa je to?« reče krčmar, kazaje s prstom na oglas, prilepljen na zidu.

Hans pogleda ter postane zelen od jeze. Na njegovem oglasu je nekdo v besedi »Notice« izpraskal t na sredi, vsled česar je iz »Notice« nastalo »No ice«, kar pomenja v angleščini: ledu ni.

»Donnerwetter!« zakriči Hans ter ves zelen in tresoč se od jeze zdirja v štacuno gospodične Neuman. »To je ne-

sramnost!« je kričal s peno na ustih. »Čemu ste mi gospodična izpraskala črko iz srede?«

»Kaj sem vam izpraskala iz srede?« vpraša ga, naredivši bedast obraz, gospodična Neuman.

»Črko, pravim, črko t. Izpraskala si mi, gospodična, t. Aber goddam! Tako ne more iti dalje. Gospodična mi moraš plačati led! Goddam! goddam!«

In izgubivši navadno hladno kri je jel vriščati kakor obseden; pa tudi gospodična Neuman se je spustila v krič: ljudje so jeli vreti skupaj.

»Pomagajte mi!« je klicala gospodična Neuman. »Dočmen je zblaznel! Pravi, da sem mu izpraskala nekaj iz srede, toda jaz mu nisem ničesar izpraskala. Kaj sem mu imela izpraskati? Ničesar mu nisem izpraskala. O za Boga! izpraskala bi mu oči, ako bi mogla, toda ničesar več. Jaz revna ženska sem sama. On me tu ubije, zamori!«

Tako krič se je zalila z bridkimi solzami. Amerikanci zares niso razumeli, za kaj tu gre, toda Amerikanci ne morejo prenesti ženskih solz. Pograbili

so torej Nemca za bučo in ga telebnili skozi vrata. Hotel se je upirati: kaj še? Odletel je kakor kamen iz prače, preletel preko ulice, butil v lastne duri ter padel kakor je bil dolg in širok.

Teden pozneje je nad njegovo štacuno viselo ogromno pobarvano kazalo. Kazalo je predstavljalo opico, opravljen v prižasto janko, v bel predpasnik z naramniki: skratka popolnoma tako, kakor se je nosila gospodična Neuman. Pod sliko pa je bil narejen z velikimi žoltimi črkami napis:

»Štacuna pri opici.«

Dokaj ljudij je prihitelo gledat sliko. Smeh je privabil tudi gospodično Neuman pred vrata. Prišla je, pogledala in obedela, toda ne izgubivši zavesti, je zaklicala nakrat:

»Štacuna pri opici! Nikako čudo, kajti gospod Kasche stanuje nad štacuno. Ha!«

Udarec pa jo je vendar-le zadel v srce. Popoldne je slišala, kako so tolpe otrok, korakajoče mimo štacun iz šole, obstajale pred kazalom, kričé:

»O! Ahat's miss Neuman! Good svenig miss Neuman!«

Smrtna kosa. — Včeraj v jutro je umrl v Pevmi pri Gorici feldem. v pokoju Gustav baron Thömel. Pokojni baron, ki je doživel 73 let, je bil mnogo odlikovan. Aktivno službo je pustil l. 1889. kot c. in kr. izredni poslanik in pooblaščen minister v Teheranu ter se nastanil v Pevmi.

Železniški minister Wittek je prišel dne 5. t. m. v Škofjeloško na Gorenjskem. Mesto je bilo v zastavah. Iz Škofjeloke se je odpeljal minister v Podbrdo, ogledat si gradnjo železnice in tunela. — V spremstvu sekc. šefa Wurmba in gradbenega vodje nadzornika Frischa si je ogledal minister gradnjo ceste v Podbrdo in južni rov bohinjskega predora, potem pa, prisedeši čez basko sedlo, severni rov v Boh. Bistrici.

Jutri v Dornberg! — Opozarjamo na veselico, katero priredi jutri bralno društvo v Dornbergu po vsopredu, kateri priobčujemo. — Društvo je ustanovljeno šele nedavno in je jutrišnja veselica prvi nastop društva. — Veselica obeta biti velezanimiva, zato pa in da vspodbudimo društvo k vstrajnosti za bodočnost, je želeli obile udeležbe iz Dornberga samega, iz okolice po Vipavski dolini ter od drugodi. Začetek veselice bo ob 3 $\frac{1}{2}$ uri pop. Kdor le more, naj gre jutri v Dornberg!

Zborovanje družbe sv. Cirila in Metoda v Ilir. Bistrici v četrtek je bilo veličastno. Zunanji zastopniki je bilo nad 200. Trnovo in Ilirska Bistrica sta bila v zastavah, postavljeni so bili slavoloki. Zborovalci so bili sprejeti z navdušenjem. Izvoljen je ves stari odbor, s posebnim entuzijazmom prvomestnik Tomo Zupan. Zborovanje je trajalo 2 uri.

V Rim pojde dr. Josip Srebrnič, suplent na tukajšnjem gimnaziju in znani nekdanji „Daničar“. Sprejet je namreč v duhovsko izobraževališče „Collegium Germanicum“, ker se misli posvetiti duhovskemu stanu.

Morda se pripravlja tako za profesorja na škofskih zavodih v Ljubljani ali pa celo za profesorja na bodoči katoliški univerzi v Solnogradu!

Novo zvitost klerikalcev. — Deloma izid volitev v deželni zbor deloma drugi vzroki uplivajo v marsikateri občini tako, da padajo z občinskih sedežev klerikalni staršine kar po vrsti. Tako se je zgodilo v zadnjem času n. pr. v Rihembergu in tako v Kredu. Ali klerikalci niso s svojimi lumparijami nikdar v zadregi, in tako imajo tudi za slučaj, ako vedo, da jim spodletijo volitve, vedno pripravljeno gradivo za utok. To gradivo si napravijo sami s pogreški, katere naredijo, koder vodijo volitve, poprej vedoma in hotoma v ta namen, da ako propadejo, jim ostanejo večji ali manjši formalni pogreški, kateri jim služijo za utok. In vlada seveda jako rada vstreza takim klerikalnim utokom ter razveljavlja volitve. To se je zgodilo v Rihembergu, to v Kredu, ali zgoditi se ne sme več! Dolžnost vlade je, poskrbeti, da bodo priprave za volitve od strani poklicanih činiteljev storjene pravilno. Kdor pa se pregreši v tem oziru, zlasti če stori to vedoma in hotoma, kakor n. pr. je storil to očka Pavlica v Rihembergu, tak človek zlorablja dano mu oblast, tak človek je malo vreden ter tiče na zatožno klop! Kaj pa naj

si mislimo od vlade, ako gre roko v roki s takimi elementi?! Kaj more dopustiti, da bodo uganjali taki življi burke z volitvami, da bodo delali pogreške s tem namenom, da jim bodo služili v utok, kateri predložijo vladi v veselje, da ga hitro uveljavljajo ter tako pomagajo onim, kateri po takem postopanju ne tičejo več v nikak zastop! Razveljavljanje volitev v občinah upliva ugodno za onega, kateremu se je posrečilo izposlovati isto, in ker je znano, kako je strankarstvo sploh razvito po deželi, se po tem načinu z nova razburjajo duhovi, občina in volilci pa imajo z nova stroške in pota, vse to pa na ljubo kakemu klerikalcu, kateri je sleparil pred volitvami delajoč ali puščajoč pogreške, kateri mu služijo pozneje v lastne namene. In takim ljudem naj pomaga vlada?!? Kje pa smo?!

Sveta dolžnost njena je, da poskrbi v tem pogledu za red, kajti nikakor nismo pri volji gledati, da bi klerikalci uganjali tako osludno igro, kakor nameravajo, pri volitvah po občinah, in da bi stala vlada v njihovih službi. Slučaja v Rihembergu in v Kredu sta kričeca, zategadel pa ne sme biti nobenega več!

„Liberalna vera“. (Dalje.) — Bogu se upira po naukih že omenjene knjižice, katero je dalo v svet kot lažnjivo razkrinkano „Obrambno društvo“, tisti, ki ne voli tako, kakor hoče politikujoči nunc. Kristus je sicer učil, da njegovo kraljestvo ni s tega sveta, ali naši politikujoči nunci pa učijo nasprotno, da je njihovo kraljestvo s tega sveta, in toliko bolj v nasprotju, ker pravijo, da so njegovi namestniki! Kdor se njim upira v posvetnih zadevah, tisti se upira Bogu, in bo ferdaman zato! Ti politikujoči nunci hočejo dati po omenjeni knjižici kakor tudi po svojih ustih razumeti ljudem, da so oni nekaki mali bogovi, katere mora vse ubogati. Oni imajo odločevali o vsem, in ako nastane pri kakih volitvah, v katere se vtikajo tako, kakor da bi bile njihov poklic, kak upor, pa začno govoriti tako skrivnostno o Bogu. Kaj se ne bojis Boga, da se meni upiraš? Kaj ne veš, da sem jaz božji namestnik? Tu gre za sveto vero in za večno zveličanje, ali se ne bojis, biti večno pogubljen, ako se meni upiraš? Nesreča te bo zadela in tvojo hišo, ako ne boš poslušen. Ako ne pojdeš z menoj volit, te ne bom obhajal na zadnjo uro.... Tako in enako strašijo ljudi, zlorabeč vero, ki je interna stvar človeka, v povsem posvete svrhe. Gre jim zato, da bi oni povzeli komandirali, ubogega kmeta pa strašijo, da bo pogubljen, ako se jim upira, prav kakor da bi šlo za to, da se odpravita vera in cerkev, dočim gre le za to, kako si uravnati posvete reči, kako treba pomagati kmetu, da bo lažje izhajal ter ga ne bodo trli le davki in vseh koncih in krajih.... Ali kdor hoče misliti na to stran s svojo glavo ter hoče poslati v kak zastop može, o katerih je prepričan, da so sposobni za tako delovanje, pa bo ferdaman; kajti politikujoči g. nunc je zapovedal, da to razume le on, da se mora le njega poslušati — če ne pa pride hudič po „upornike“, da jih vrže na dno pekla, kjer je jok in skripanje z zobmi. Vsak upor proti nenasitni politikujoči duhovščini, ki hoče imeti vso posvetno oblast v svojih rokah, za katero jej gre več kakor za vzvišeni duhovski poklic,

smatrajo za upor proti Bogu! Torej so oni Bog, oni božja oblast!

Taka vera, kakoršno učijo politikujoči duhovščini glede upiranja Bogu, je kriva vera, in prava ostane le naša vera, katero imenujejo liberalno, katero pa je učil Jezus Kristus, rekoč: Moje kraljestvo ni s tega sveta! — Zato je jasno, da oni, ki kričijo po eni strani, da so božji namestniki ter se jim mora radi tega vse pokoriti, po drugi strani pa stojijo v največjem nasprotju s Kristusovim naukom: Moje kraljestvo ni s tega sveta, imajo Boga in ljudi za norca! — (Pride še.)

Nov harač. — V Solnogradu nameravajo postaviti „katoliško“ vseučilišče. V tako svrhu so že začeli napovedovati nov harač, nov davek. In ker so naši politikujoči duhovniki v prvi vrsti „katoliki“, ki hočejo imeti vse „katoliško“, in ker pravijo, da je naš narod najbolj katoliški na svetu, je umevno, da se spravijo nad naše ubogo ljudstvo, da iztisnejo iz njega kar največ mogoče za katoliško univerzo, kakoršna jim je ideal — za slovensko so bili goreči le na papirju! Ranjki kardinal je bil posebno goreč pospeševatelj ideje o taki univerzi — izvrševalci njegove oporoke pa bodo iztiskovali iz ljudstva harač. V kratkem času morda bo že donelo s prižnic namesto besede božje „fehtanje“ za univerzo, katere je toliko treba, kakor trna v peto.

Da bodo imeli čitatelji pravi pojem, kako močje bodo prihajali s takega vseučilišča, navedemo ta primer. Recimo, da je poklican k liberalcu, ki pride nenadoma v smrtno nevarnost, kak tak „katoliški“ zdravnik, ki je morda baš pri roki, pa bo najprvo spraševal, ali je bolnik liberal ali klerikalec itd. potem bi morda še obdalo ubogega bolnika, da mu mora obljubiti, da opusti kake napredne liste itd., potem se bi mu pomagal ali pa celo odrekl svojo pomoč! Takim ljudem bi ne bilo zaupati na nikak način, ali take vrste ljudi hočejo vzgajati na tej univerzi!

Vsak pameten človek pa se mora takim nakanam upreti. In ker je naš ideal: slovensko vseučilišče v Ljubljani, za katero se moramo boriti, in ker imamo tisoč drugih nujnih potreb, ker potrebuje naš kmet vsak vinar v svojem gospodarstvu ter za družino, bodi naša parola: Niti vinarja za „katoliško“ vseučilišče v Solnogradu. Postavimo naj ga prelati in drugi mogočnejši, ako ga že hočejo imeti, Slovencem pa mir pred tem „katoliškim“ zavodom! Smo že tako preveč „katoliški“!

Nagrada za razpravo je dobil vodja tukajšnjega poskuševališča g. Ivan Bolle, in sicer je spisal razpravo o zatiranju mrčesov, ki uničujejo knjige. Razsodišče v Parizu je nagradilo to knjigo s svoto 1000 frankov.

Romanje na Sv. Goro priredi lasko kat. del. društvo v nedeljo 17. t. m. Udeležijo se romanja tudi nadškof in knez. Peli bodo razni laški cerkveni zbori. Vsa prireditve je strogo laška, in romanje je namenjeno, sodé po vabilih in oglaših, Lahom in Furlanom. Prav zato pa smo radovedni, koliko Slovencev naženejo za stafazo Lahom na to romarsko pot!

Poštno pošiljate v Rusijo. — V tukajšnji trgovski in obrtni zbornici se dobijo

navodila, zadevajoča pošiljatev poštnih paketov v Rusijo.

Pri odpošiljalnem oddelku na tukajšnjem kolodvoru je nastavljen uradnik, ki se vede, kakor nam poročajo, nasproti slovenskim strankam jako neljubeznivo, — za danes notemo s pravim oznakom imenovati njegovega obnašanja. Ko pridejo stranke z voznimi listki, pisanimi po slovensko, jih zavrača surovo ter zahteva le nemški napis! Ta je lepa! Uslužbeni uradnik bo učil stranke, kakega jezika naj se poslužujejo pri svojih pošiljatih! On ima nalogo sprejeti pošiljatev, oziroma odkloniti jo le takrat, ako je v to opravičen. Slovenski napis pa ga ne opravičuje do takega koraka, marveč je tako postopanje samooblastno in graje vredno. Prizadeti naj se pritožijo na ravnateljstvo.

Lopega pridigarja so imeli na Porcijunkulo na Kostanjevici v Gorici. Pobožno ljudstvo je prišlo poslušat besedo božjo, ali namesto tega je čulo zabavljanje o liberalcih, slišalo je pa tudi, da bo ferdamano, da vsa molitev ne pomaga nič — vsaj tako je ljudstvo razumelo! — in čulo je tako avinjarjenje, v katerem je specialist, podgorski Golob, kajti ta mož je bil omenjeni pridigar!

Dva lepa eksemplara so bili poslani na prižnice: pri kapucinih zbesnelega biljenškega kurata, pri franciskanih pa podgorskega nuncia. Ljudje, ki so čuli svinjarenje in zabavljanje na Kostanjevici, so rekali, da če je tako, da ne bodo hodili več v cerkev, ker ferdamani bodo tako ali tako. Pobožni ljudje so mislili, da naberejo na Porcijunkulo pri patrih občutke božje besede in verske vznesenosti, dobili pa so občutke osludnosti in prepričanja, da jim je nekako izključeno upanje do nebes!

Taka igra z ubogim ljudstvom je pač vredna vse graje in obsodbe, privede pa menda vendar ljudstvo kontno do tega, da se mu odprejo oči, da sprevidi, kako je sleparjeno ter da ne gre več vere onim, katerim je doslej tako slepo zaupalo in verjelo vse. Je pač nezaslišano, da se celo ob takih prilikah naravnost norčujejo z ubogim ljudstvom, da nimajo zanj tolažilne besede nego le hujskanje proti liberalcem po eni strani, po drugi pa hudiča in peklenko brezdnost.... Vera peša, vera peša! Po farjih gor, po farjih dol!

Vžigalice družbe sv. Cirila in Metoda. — Pišejo nam: V slovenskih krajih se še premnogokrat pogrešajo vžigalice „družbe sv. Cirila in Metoda“. Pač se jih pa dobi v Trzinu (Monfalcone), v kraju popolnoma italijanskega značaja. Toliko našim rojakom v pouk z željo, da bi se vsi ravnali po geslu:

Mal položi dar,
Domu na altar!

Obesiti se je hotel v torek 25-letni Josip Boskin s Cingrafa. Si je bil že napravil vrvi okoli vratu, da se obesi za vrati v svojem stanovanju, ker je prišel Val. Komel, ki ga je resil. Ta Boskin je neki tisti dan grozovito razsajal okoli ter hotel vse pobiti. Slednjič ni kazalo drugače nego tako, da so poslali po redarje, kateri so Boskina peljali v bolnišnico v opazovalnico, kjer se bo konstatiralo, če se morda revež ni zmešal.

(Dalje v prilogi.)

»Prav, pojdem,« reče Hans, ki si je bil svest zmage.

Zaprla sta vsak svojo štacuno ter šla, oštevaje drug drugega na poti. Še le pri vratih sodnika Dasonvila sta se spomnila, da ne znata dovolj angleški, da bi mu pojasnila to zlevo. Kaj sta hotela storiti? Evo »šerif« kot poljski zna nemški in angleški. Torej se napotita k šerifu.

Toda šerif je uprav že sedel na vozu ter se pripravljaj na odhod.

»Pojdita k »devilu« (zlodju)! zakriči naglo. »Vse mesto je radi vaju nemirno! Hodita po cela leta v jednih črevljih! Jaz grem po »lumber«. Good bye!»

In odpeljal se je.

Hans se z roko prime za bok.

»Morate, gospodična, čakati do jutri,« reče hladnokrvno.

»Jaz naj čakam? Poprej umrem. K večjemu, ako, gospod, snameš opico.«

»Ne snameš opice.«

»Nū, potem bodeš tudi visel! Visel boš, Dočmen. Opravim to tudi brez šerifa. Sodnik že itak ve, za kaj tu pojde.«

»Nū pa pojdiva tje tudi brez šerifa!« reče Nemeč.

Gospodična Neuman se je vender-le motila. Jedini sodnik v vsem mestu ni vedel niti besedice o njuni svaji. Bogu z vso dušo udan, je starček pripravljaj svoja zdravila, in zdelo se mu je, da ozdravlja svet.

Sprejel ju je, kakor je navadno sprejel vsakega, pristržno in uljudno.

»Pokažite jezika, moja draga!...« je dejal. »Tako j vama zapišem zdravilo.«

»Oba sta začela mahati z rokami v znamenje, da nočeta zdravil. Gospodična Neuman je ponavljala:

»Tega ni treba, tega ni treba!«

»Torej česa?«

Govorila sta oba nakrat. Hans je izrekel jedno besedo, a gospodična deset. Končno si je Nemka domislila, da je treba pokazati na srce, v znamenje, da ga ji je Hans prebodel s sedmerimi meči.

»Razumem, sedaj razumem!« reče zdravnik.

Na to odpre knjigo ter jamé pisati. Najpoprej vpraša Hansa, koliko je star?

Šest in trideset let. Na to vpraša to isto gospodično. Ni se spominjala natanko, toda zdi se ji, da jih ima okoli pet in dvajset. All right! Kako jima je ime? Hans — Lora. All right! S čem se vkvarjata? Oba imata štacune. All right! Na to so sledila še nekatera vprašanja. Nista jih razumela, toda odgovarjala sta »yes«. Doktor je pokimal z glavo. Vse je bilo končano.

Dovršivši pisanje, je vstal ter nakrat na veliko začudenje — jo objel in poljubil.

Ona je smatrala to za dobro napoved in polna rožnatih nadej odšla domu.

Potoma je še rekla Hansu:

»Jaz ti že pokažem.«

»Pokažeš, gospodična, komu drugemu!« odvrne ji mirno Nemeč.

Drugo jutro dospé šerif pred štacuni. Lastnika sta stala oba pred durmi. Hans je basal lulo, a gospodična je popevala:

»Dočmen, Dočmen, Do-Dočmen, Do-Dočmen — men.«

»Ali hočete iti k sodniku?« vpraša ju šerif.

»Že sva bila ondi.«

»Nū in kaj?«

»Moj šerif, moj gospod Devisk,« zakliče gospodična, »pojdit poizvedet. Ravnokar potrebujem črevljev. A spre-govorite ondi pri sodniku kako besedo zame. Vidite, jaz revno deklo... samo...«

Šerif je odšel ter se čez četr ure vrnil. Nihče pa ni vedel, čemu se je vračal obkoljen od tolpe ljudi.

»Nū kaj? nū kako?« jela sta povpraševati oba.

»Vse je dobro, oh!« odvrne šerif.

»Nū, kaj je napravil sodnik?«

»Kaj je imel napraviti slabega? On vaju je poročil.«

»Poročil?!?!«

»Ali se mar ljudje ne ženijo?«

Ako bi bilo v bližini nakrat treščilo, gotovo se Hans in gospodična Neuman ne bi bila huje ustrašila. Hansu so stopile oči iz jamic, odprl je usta, pokazal jezik ter gledal kakor bedast gospodično Neuman; gospodična Neuman pa je tudi izbulila oči, odprla usta, pokazala jezik in zrla kakor nora gospoda

Izpred sodnije. — Oni Karl Lah, 26 let star, pristojen v Vipavski Sv. Križ, ki je bil ukradel deželnemu uradniku A. K. bicikelj v vrednosti 360 K, je stal te dni pred sodniki. Svojo krivdo je popolnoma priznal. Sodni dvor ga je obsodil na 7 mesecev trde ječe.

Velika nesreča v Seeljanu. — V četrtek so pripravili delavci tvrdke Fecanoni & C. velikansko mino, katero so nabasali z 18.000 kil. smodnika. Ko so zažgali po danem znamenju smodnik, se je razpočila mina s treskom in gromom. Neki stražnik se je približal preveč kraju eksplozije, vsled česar ga je objel gosti gas, da je bil mož v trenutku mrtev. Prisotni orožniki narednik mu je priškočil na pomoč, ali zadela ga je ista usoda. In na enak način umrlo na lici mesta še 5 drugih oseb, ki so hotele na pomoč. V omedlevici je padlo še več drugih oseb, bilo je namreč tudi gledalcev, ali te so navzoči zaslužniki rešili, ostalo pa je 7 žrtev. Ta Seeljan je pač pravi kraj nesreč!

Huda mačeha ali sloben otrok? — V sredo zvečer po 8. uri je bil krik in vik po Travniku in po Raštelu. Neka mačeha je namreč vlekla kakih 8 let starega otroka Iv. Mavroviča, trdo ga drže za roko, proti domu na gradi. Otrok se je zvijal, kričal, valjal po tleh ter v enomer prosil: Pustite me! Ljudje, ki so bili na ulici, so gledali ta prizor, kateremu pa je končno naredil konec redar, ki je odvedel dečka v bolnišnico, ker se je bil v boju z mačeho opraskal ter nekoliko ranil. Ko so otroka izpraševali, zakaj da ni hotel domov, je izpovedal, da za to ne, ker ga mačeha tepe in muči. Deček je bil ušel z doma ter ga ni bilo že tri tedne doma. Mačeha ga je bila oni večer slučajno ujela.

Kaj je resnice na tem? — Tukajšnji „Gazzettino popolare“ pripoveduje v svoji večerajšnji številki, da je slo pretekli četrtek, to je 31. julija, več goriških kavarnarjev v Kromberg na izlet ter da so jih, ko so se vračali v mesto, kamenjali nekateri moški in ena ženska. Kavarnarji da so bežali, jeden pa je bil celo ranjen na rami. Imenovani list sodi, da bi se bilo zgodilo to iz narodnega sovraštva!

Vest se nam zdi malo čudna, zato neverjetna. Poznamo Lahe, ki kujejo iz vsake reči, ki se jim pripeti, kapital. Strašno hitri so ob takih prilikah v javnosti in vsi njihovi časopisi tekmujejo v takih slučajih, kdo naredi iz muhe večjega konja. Zato se nam zdi čudno, da bi bili oni možje, ako so bili res napadeni, molčali cel teden. To ni verjetno, ker to ni lasko. Tudi so v zadnjih letih vsopredno s tem, da je v mestu nehala tisto sistematično grdenje in psovanje Slovencev, prejenjali vsakršni „napadi“ Lahov v naši okolici.

Radi tega bi radi vedeli, kako je s to rečjo, ter prosimo, da nam kedo izmed naših somišljenikov v Krombergu o tem podrobneje sporoči.

Te vse ljubezen st'ri. — V Brumi v Furlaniji živi mladenič, ki ima gorko srce, katero pretresajo ljubezenski občutki, kakor marsikateri v mladih letih. Zgledal se je bil v brhko služkinjo pri družini C. in začel jo je ljubiti s strastjo, kakoršno užiga v človeške

ude toplo južno solnce — ali na njo pa solnce ni tako uplivalo in tudi zaljubljene oči mladeniča je niso ganile. Čim bolj je gorel on, tim bolj je bila hladna ona. Kaj storiti? Najbolje pogasiti ogenj, ki je plapolal v srcu, kajti ona je bila trda, neizprosna, jeklena. Te dni je šla ta brhka oboževanka prat k bistri Soči. Tako krasno se je raztezala pred njo reka, solnce je zlatilo lepo Furlanijo in bližnji gozdiček je bil kar diven. To divoto je moral občutiti tudi naš zaljubljeni furlanski mladenič; kajti šel je v gozjd, hladiti si vroče srce ter potožiti mirnemu drevju svojo bol. Ali namesto miru se ga je polastil nemir, ker je zagledal ob bregu Soče svojo ljubljeno. Pretresel se je revež in prijel ga je taka vročina, da je napravil „sarto mortale“ v Soči. Ona je zavpila, on pa se je kobilal po vodi, in ker mu je prišel na pomoč neki Gr., ki je videl ta prizor, je bil goreč mladenič hitro na suhem lepo ohlajen. To ga je zbrihtalo, in šla sta z resiteljem v gostilno proslaviti rešitev iz „teh težav“. Fant je ozdravljen, ljubezen se je ohladila, toliko bolj, ker ona ni pretakala britkih solza in vila belih rok, marveč je baje zaključila to scenirijo z lakoničnim pa velepomembnim izrazom „macaco“!

V Adamovem kostumu se je kopalo v četrtek zvečer 7 pobičev v Kornu pod zavodom „ubogih“ solskih sester „Notre Dame“. Pobiči so kričali ter ploskali po vodi in se premetavali, da je bilo veselje. Zapazilo jih je tudi strogo oko pobožnih solskih sester, in da ne bo pohujšanja, so poslate hitro po redarje, ki so prisli ter pregnali fantičke; 5 so vzeli celo obleko!

Pretep na cesti. — Neki 39-letni Andrej Rijavec je v ulici Capella neko 15-letno dekle Amalija Guljat zmerjal s „scimia“, jo udaril v prsi, vrgel na tla ter udaril, da se jej je kri ulila iz nosa. Zakaj je to delal, so zaman ugibali radovedneži, ki so gledali ta prizor, zvedelo pa se bo to pred sodnijo, ker je pretepena Amalija naznanila suroveža.

V tukajšnji bolnišnici so sprejeli Fr. Srebrnika iz Solkana, ker je padel pri delu kako 4 m globoko ter se pri padcu močno poškodoval v spodnjih trebušnih delih. Sprejeli so pa tudi 60-letnega Fr. Marinica iz Kojškega, kateri se je ranil ob kamen na desni nogi tako hudo, da so morali odrezati dva prsta.

Bratno društvo v Dornbergu vabi na veliko narodno veselico, katero priredi v jutri dne 10. avgusta 1902. v prostorih gospoda Andreja Šnigaja. Vspored veselice: 1. Pozdrav predsednika. 2. „Naša zastava“, koračnica, udarja tamburaski zbor iz Dornberga. 3. Vogel: „Kviško rojaki“, poje moški zbor iz Dornberga. 4. S. Gregorčič: „Naš narodni dom“, deklamacija. 5. Slavnosti govor. 6. Vogrič: „Tisocienipoljub“, valček, udarja domači tamburaski zbor. 7. Jos. pl. Zajec: „Poputnica“, poje domači pevski zbor. 8. Parma: „Mladi vojaki“ udarjajo tamburasi s petjem mladih vojakov. 9. Bendl: „Svoji k svojim“, poje oddelek možkega zbora pevskega in glash. društva iz Gorice. — Začetek točno ob 3¹/₂ uri. Vstopnina k veselici 50 v; s sedežem 1 krono. Po veselici se vrši ples v venčkih. Vsakih 5 komadov 1 K. Zvečer čarobna razsvetljava z umetnimi ognji.

Razšla sta se ter zaprla štacuni. Ona je sedela doma, premišljajoča ves dan, pa tudi on je tičal doma. Prišla je noč. Noč pa prinaša mir. Toda nikdo njiju ni mogel misliti na spanje. Vlegla sta se, toda oči se jima niso zaprle. On si je mislil: »Ondi-le spi moja žena.« Ona pa: »Ondi spi moj mož.« In nekaki čudni občutki so se rodili v najnujnih srih. Bilo je to sovraštvo in jeza, združena z občutkom samote. Vrh tega pa je še Hans mislil na svojo opico nad štacuno. Kako naj jo pusti ondi, ako je pa to karikatura njegove žene. In zazdelo se mu je, da je napravil nekaj zelo napačnega, ko je naročil to opico. Toda znovič ta gospodična Neuman! Vendar, on jo sovraži. Saj se je radi nje stajal njegov led. On jo je vendar-le vjel po noči v past. Tu mu znovič pride v misel njena podoba, ki jo je videl pri svetlobi meseca. »Nu, kar je res, je res, ona je prav krepka deklinā (si je mislil.) Toda ona me sovraži in jaz njo.« Evo ta položaj! Ach, Herr Gott! Oženil se je? Toda s kom? z gospodično Neuman! A ta ločitev stane toliko; vsa štacuna za to ne zadošča! »Jaz sem žena tega Dočmena,« je

Zavarovalnica za govejo živino v Sežani ne bo imela veselice, napovedane na dan 10. t. m., marveč je odnesla to veselico na nedoločen čas, ki se objavi pravčasno.

Falb in mesec avgust. — Falb pravi, da bo prvi teden avgusta precej suh, potem da pride nekoliko dežja, od 11. do 24. avg. bode jako suho, kritični dan drugega reda dne 19. avg. bode prinesel nekaj viharjev, ki bodo le semtertje povzročili deževje. Od 25. do 31. avgusta bode vedno deževnejše.

Koliko porabimo tobaka? — „Statistična izvestja finančnega ministerstva“ občujejo ravnokar podatke o uspehu razprodaje tobaka v naši državi leta 1901. Iz teh podatkov je posneti, da se je lansko leto prodalo tobaka za 216.111.196 K, dočim se ga je prodalo l. 1900. le za 213.134.471 K, torej za 1⁴/₂% manj od lani. Od teh 216.111.196 kron odpade 2.111.017 K na izvoz našega tobaka v inozemstvo. — Največ se je prodalo tobaka, ker se ga najbrže tudi največ pokadi na Češkem in sicer za 55.768.577 K. Za Česko pride Dolenje Avstrijsko z 51.285.845 kron, Galicija z 27.214.321 K itd. Smodk, narejenih v domačih tovarnah, se je prodalo in pokadilo 1.267.512.000 proti 1.267.715.000 predlanskega leta. Cigaret se je prodalo in pokadilo 3.080.129.000 proti letu 1900. 2.885.252.000. Po vrstah se je prodalo največ tistih „po dva in pol“, namreč 535.670.586 kosov, potem pridejo „kuba“. Od cigaret je „slo“ največ „dram“, namreč 1.406.680.900 kosov, a „sport“ je „slo“ 1.128.792.450.

Prešički brez očij. — V Sv. Lovrencu pri Flumicelu sta vrgli dve svinji 16 prešičkov, ki so brez očij. Prešički živijo in jedo ter se počutijo dobro. Seveda je dal ta slučaj povod k premnogim govoricam in vrazam.

Plesna veselica bode v Kobaridu dne 10. t. m. pri g. Ant. Gruntarju „Špehonja“. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 70 kr. Svira domača godba. Vrši se tudi kegljanje na razne dobitke.

Javni ples priredijo napredni domači fantje v Štjaku v nedeljo dne 10. avgusta t. l.

Vojaško veteransko društvo iz Mavhlnj vabi na veliko veselico, katero priredi s sodelovanjem pevskega društva „Jubilej“ istotam dne 17. avgusta 1902. na predrojni dan Nj. Vel. cesarja Fr. Josipa I. v Brestovici na prostorih g. Josipa Antonič. Vspored: 1. Nagovor. 2. Heyden: „Cesarska pesem“, godba. 3. Vilhar: „Bojna pjesma“, moški zbor. 4. S. Gregorčič: „Naš narodni dom“, deklamacija. 5. Foerster: „Planinska“, moški zbor. 6. Sattner: „Pogled v nedolžno oko“, zbor. 7. Volarič: „Kviško bratje!“, zbor. 8. „Filozof“, vesela igra v enem dejanju. Med vsako točko igra društvena godba. Začetek ob 3. uri pop. — Pred in po veselici ples, kateri traja do polnoči. Vstopnina k veselici 40 vinarjev; sedeži 20 vin. Vsak plesni komad 20 vin. Zvečer umetni ognji in prosta zabava. Čisti dobiček je namenjen ubožnejšim veteranom. K obilnej udeležbi uljudno vabi odbor.

Službo išče vpok. orožniški podčastnik bodisi kot knjigovodja ali korespondenti kake trgovine ali druge stroke. Nastopil bi 15. oktobra. Vešč je slovenskega, hrv., ital. in

dejala sama sebi gospodična Neuman. »Jaz že nisem več gospodična... t. j. hotela sem reči: gospodična, ki se je omožila! S kom? S Kaschem, ki me je vjel v past. Resnica je tudi to..., da me je vzel v naročje ter odnesel domu. Ej, kako močen je! Evo, tako-le me je vzel na roke... Kaj je to? Nekak šum...«

Šuma ni bilo nobenega, toda gospodična Neuman se je jela bati, dasi se poprej ni bala nikdar.

»Ako bi se on vendar predrznil sedaj... O Bog!«

Na to pa je dodala z glasom, v katerem se je opazal nekaj čuden odmev razočaranja...

»Toda on se ne predrzne. On...«

Pri vsem tem pa je njena bojazen naraščala. Tako se zmerom godi ženski, ki je sama! si je mislila dalje. »Ako bi bil tukaj kak moški, bilo bi dokaj varnejše. Čula sem o nekakih umorih v okolici (o umorih gospodična Neuman ni nič slišala.) Prisegam, da me nekoč tukaj umoré. Oh, ta Kasche, ta Kasche! zaprl mi je pot. Treba pa se je vendar le posvetovati o ločitvi.«

nemskega jezika. Ponudbe pod sifro 21 na upravništvo „Soča“.

Listnica. — G. dopisniku iz D. Dopisov brez podpisa ne priobčujemo. Vselej moramo vedeti, kdo je pisal dopis. Sicer pa stvar v taki obliki po našem mnenju ni porabljiva. Oglasite se s svojimi polnim imenom, potem porabimo poslano prihodnji teden na drugi način.

Razgled po svetu.

Državni zbor bo sklican po poročilih zadnjih dnij koncem septembra ali pa prve dni oktobra. Vsled tega bodo nekateri deželni zbori zborovali najbrže zopet meseca septembra, morda da tudi koncem decembra v državnozbornih počitnicah. Naš deželni zbor bo zboroval bržčas meseca septembra.

Dohodki osebnih davkov v letu 1901. — Finančno ministerstvo objavlja izkaz o dohodkih in uporabi osebne dohodarine v letu 1901. Dohodki od direktnih osebnih davkov so znašali v letu 1901. 149.769.234 K. Od te svote se je uporabilo za 10% popustek na zemljiškem davku 6.947.613 K, popustek na hišarini 9.097.928 K, deželam se je odkazalo 6.000.000 K, državni blagajni kakor dohodek davka 114.717.405 K, v poravnanje prejšnjih popustkov 81.607 K. Je ostal prebitek 12.924.679 K. Od tega prebitka se porabi za povisvanje popustkov na zemljiškem in hišnem davku 6.114.683 K, in za zmanjšanje davka na delnice 1.477.922 K. Ostane še prebitek 5.332.073 K, ki se razdeli: polovico državi 2.666.036 K, polovico deželam 2.666.036 K.

Finančno ministerstvo opaza, da je ta vspeh leta 1901. jako razveseljav, ker s tem da ni dosežen le prvi namen — dovoljevanje maksimalnih popustkov na rečenih davkih — ampak še nadaljnji namen: da od teh direktnih davkov dežele dobe že sedaj več, nego je predvidjal zakon do leta 1909.

Kruger je prišel iz Utrechta dne 6. t. m. v Haag, kjer je obiskal bolnega Steijna. Ljudstvo je Krugerja živahno pozdravljalo.

Železnica iz Trsta na Opčine. — Električna železnica iz Trsta na Opčine je dograjena. Te dni se je mudila v Trstu z Dunaja poslana tehnična komisija, da izvrši kolavdacijo. I. a. j. je izrekla, da je proga od Gairinger, vile do občine nerabna in ne dovoli, da bi se po tej progi vozilo, ker je svet tu preslab in preveč strm in bi bila nevarnost za občinstvo velikanska. Zakaj se je železnica tod zidala? Zato, ker so hoteli laski mafiozi napolniti svoje žepe. Posestniki tega sveta, koder se je speljala železnica, so ali sami voditelji laske stranke ali pa prijatelji teh spekulativnih ljudi, in ti so izposlovali, da se je železnica speljala po tej progi, da bi svoja posestva dobro prodali. To se jim je posrečilo — škodo pa bodo trpeli drugi. Tako živijo v Trstu, tako se varujejo tudi javne koristi!

Pred poroto v Trstu je bil obsojen odgovorni urednik „Piccola“ na 10 dnij strogega zapore z jednim dnevom v posebni celici radi prekršenja člena VII. in VIII. zak. z dne 17. dec. 1862., ker je priobčil iz „Prave Naše Sloge“ Krstičeva pojasnjevanja glede znane afere v Matuljah, ko je bila vsa reč se v

Tako razmišlja se je obračala brez spanja na široki ameriški postelji ter se zares čutila zelo osamljeno. Nakrat pa se je zganila znovič. To pot pa je bil opravičen njen strah. V nočni tišini je bilo moči različno slišati udarce kladiva.

»Ježuš!« je zakričala gospodična, »hočejo vlomiti v mojo štacuno!«

Po teh basedah je skočila iz postelje ter stekla k oknu, vendar pogledavši skozi njo, se takoj pomirila. Pri svetlobi meseca je zagledala lestvo in na njeje okroglo belo postavo Hansovo, odbijajočo s kladvom žreblje, s katerimi je bilo pribita opica.

Gospodična Neuman potihoma odpre okno.

»Sedaj sname opico, to je pošteno od njegove strani!« si je mislila.

In nakrat je začutila, kako se ji je nekaj tajalo okrog srea.

Hans je polagoma izdrl žreblje. Kositvena plošča je z ropotom padla na tla. Takrat je splezal na tla, odbil okvir, zvil kositer z mišičastimi rokami v trombo ter šel, da odstavi lestvo.

Gospodična ga je spremljala z očmi... Noč je bila tiha in topla...

Hansa. Ostrmela sta, okamenela. Na to sta se oba spustila v krič:

»Jaz naj bom njegova žena!«

»A jaz naj bom njen mož!«

»Nasilje, nasilje! Nikdar! Jaz takoj zahtevam ločitev. Kaj se tu godi?«

»Moja draga,« reče mirno šerif,

»kaj vama tu pomaga krič?... Sodnik vaju sicer zveže, toda sodnik vaju ne razveže. Čemu kričati? Ali sta mar kakšna milijonarja iz San Franciska, da se hočeta ločiti? Mar ne vesta, koliko to stane? Aj! Čemu tu kričati? Imam zale otročje čreveljce; po ceni jih prodajam! Good bye!«

Po teh besedah odide. Ljudje smejajoči se, se tudi razidejo; novoporočena ostaneta sama.

»To je ta Francoz,« je zakričala gospodična — soproga, »nama nalašč napravil, ker sva Nemca.«

»Richtig,« odvrne Hans.

»Toda napraviva korake k ločitvi.«

»Jaz jih napravim prvi. Gospodična si mi izpraskala t iz srede!«

»Ne, jaz hočem biti prva! Ti si me vjel v past!«

»Jaz te nočem.«

»Jaz te ne trpim.«

sodni preiskavi. Tudi proti Krstiču je podana ovadba radi enakega prekršenja.

Shod v Šmarju pri Jelsah. — V nedeljo se je vršil v Šmarju pri Jelsah na Štajerskem shod, katerega so sklicali slov. akademiki. Govoril je tudi državni poslanec Ploj. Govorili so še jurist Kukovec, nadučitelj Strmšek in dr. Karlovšek. Sprejete so bile te-le resolucije: Prva se glasi: Slovenci, zbrani dne 3. avgusta na ljudskem shodu v Šmarju, odločno ugovarjajo zoper zanemarjanje štajerskih Slovencev s strani deželne in državne vlade v kulturnem in gospodarskem oziru. Protestujemo zoper potratno gospodarstvo nemške uprave z našim denarjem v ponemčevalne namene in protiaustrijske demonstracije ter zahtevamo ločitev slov. dela štajerske dežele od Nemcev in samoupravo za slovenski del dežele.

Druga: Na ljudskem shodu v Šmarju zbrani slovenski volilci zahtevamo odločno ustanovitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani, protestujemo zoper ničevne ugovore, da za slovensko vseučilišče se ni potrebnega slovstva in protestujemo kot davkoplačevalci zoper izgovor, da država nima za slovensko vseučilišče gmočnih sredstev. Zahtevamo od svojih poslancev, da v vsakem oziru uravnajo svoje stališče proti vladi, v tem smislu, kakor bode ista postopala v zadevi slovenskega vseučilišča.

Tretja: Vsi tukaj navzoči zborovalci pozivajo slovenske državne poslance, posebno dvornega svetnika dr. Ploja, naj delujejo na to, da se združijo vsi jugoslovanski poslanci brez izjeme mišljenja v eden klub.

Socialisti v Polju ponujajo svojo tiskarno na prodaj. „Proletario“ preneha izhajati. Delničarji izgubijo kakih 7000 K.

Laški kralj pride v Berlin dne 28. t. m., prejšnji dan dospe v Potsdam. — V Berlin pojde preko Švice. V Baslu ga pozdravi odposlanstvo švicarske vlade v znak, da ni nikakega konflikta več med Švico in Italijo.

Nemiri v Italiji. — V provinciji Bari je v Cassanu 400 kmetov udrlo na posestvo markiza de Lucca, odkoder se niso hoteli umakniti. Orožniki so streljali na upornike, mnogo je ranjenih, eden mrtev. V Manduriji je slo 1000 brezdelnih ljudi pred občinsko hišo zahtevati kruha. Vojaštvo je na nogah!

Beneške. — Zvonik sv. Štefana, ki je pretil, porušiti se, poderejo, za kar se je odločila komisija, ki je pregledala zvonik. Poderejo ga 22 m proti temelju.

Glas iz beneške Slovenije. — Nekateri so triumfovali, ko so čuli, da sta pri provincijalnih volitvah v Benečiji bila izvoljena tudi dva konservativna Slovenca profesor Trinko in notar Kukavac. „Slov. N.“ je takrat že pametno omenil, da si nikar ne domisljamo, da pomeni to kdo ve kak znak za boljše prihodnost beneških Slovencev. O tem smo bili prepričani tudi mi, sosede beneških Slovencev, ki dobro vemo, kako gre v bližnji Italiji. Gledé teh volitev in odnosajev pa je zanimiv dopis v „Edinosti“ iz beneške Slovenije. Radi tega ga priobčujemo. Slove: Kakor znano, sta bila o provincijalnih volitvah v Vidmu voljena tudi dva konservativna Slovenca, profesor Trinko in notar Kukavac.

Ali, kdor pričakuje od te volitve kako spremembo našim beneskim bratom v prilog

»Gospod Hans!« pošepeta nakrat.
»Torej, gospodična, ne spite?« popeta takisto tiho Hans.

»Ne, dober večer, gospod!«
»Dober večer, gospodična.«
»Kaj delate, gospod?«
»Snemam opico.«
»Hvala vam, gospod Hans.«
»Nastane trenutek molčanja.«
»Gospod Hans!« zašepeta znova gospodična.

»Kaj je, gospodična Lora?«
»Morava se posvetovati o ločitvi.«
»Dà, gospodična Lora.«
»Jutri?«
»Jutri.«

Zopet je napočil trenutek molčanja, mesec se je smejal, psi niso lajali.

»Gospod Hans.«
»Kaj, gospodična Lora.«
»K... meni se mudi k tej ločitvi...«
Njen glas je zvenel zelo melanholično.

»Tudi meni, gospodična Lora!«
»Hansov glas je donel otožno.«
»Kajti, vedi gospod, da se reč ne zavleče...«

— morja na šolskem polju ali sploh v narodnem obziru — se zelo moti.

Beneški Slovenci niso nikdar imeli slovenskih šol. Ko je se Avstrija vladala v teh lepih pokrajinah od Nadiži, ni jej prišlo nikdar na misel, da bi jim bila preskrbela šol z materinim jezikom! Ali sploh ni bilo šol, in če so bile, so bile italijanske! Čudo to ni, ko se danes ta modra avstrijska uprava krati lastnim državljanom Slovincem — šole v Trstu, na Koroskem in v Istri. Italijanska vlada je že tako previdna, posebno ker uplivajo na njo židje (državni poslanec Morpurgo za Čedad) — da vse učitelje in učiteljice rodom Benečane sistematično pošilja daleč tja v Kalabrijo! Samo laški govoreče kalabreske učitelje in učiteljice pa pošilja med beneške Slovence. — V cerkvi in za ognjiščem smejo Benečani govoriti še slovenski, drugače nikjer. — Tako je in tako ostane.

Meni se to ne zdi čudno v — Italiji. Ali da primorski Slovenci v Avstriji uživajo približno jednako — dobrohotnost od strani vlade: to pa je že nekoliko bolj čudno. Kdo drugi bi rekel, da je to narobe svet.

Čedad je.

Porotna obravnava proti zloglasni mafiji v Bologni je odkrila dejstva, ki podajajo najžalostnejšo sliko družabnega življenja v Siciliji. Glavni zločinci Trapanija, bivši poslanec Palizzola in Fontano so obsojeni bili, kakor smo kratko že poročali, vsak na 30 let temnice. Dokazalo se je, da se je četa najpropalejših uradnikov pospela do najvišjih in najuglednejših mest. Kdor jim je bil na potu, tega so odstranili, bodisi z otrovom, revolverjem ali bodalom. Meščani so živeli v vednem strahu pred to družalijo. In ne brez vzroka, kajti dan na dan so se vršili pri belem dnevu najgrozovitejši umori. Tako je umorjen ravnatelj banke v Siciliji Notarbartolo sredi pota med Palermo in Trebijo. Prva porotna obravnava l. 1893. do 1896. je bila brezuspešna. Leta 1897. so posadili dva kondukterja na zatožno klop, a so ju morali izpustiti. Leta 1899. se je ponovilo sodnijsko preiskavanje. V dva meseca trajajočem zasledanju so zaslišali čez 140 prič. Sin umorjenega Notarbartola, pomorski porotnik, je trdil v tej razpravi, da je začetnik umora palermški zastopnik Palizzola, ki je imel do njegovega očeta sovraštvo radi tega, ker ga je razkrinkal kot goljufa. Palizzolovo orodje je bil strup. Med drugimi umori se je dokazalo, da je dal Palizzola umoriti tudi nekega Micelila, in sicer samo zato, ker se je potegoval za neko posestvo, katerega se je hotel prilastiti Palizzola. Razprava proti Palizzolu in njegovim drugom je trajala nad enajst mesecev. Porotniki so jih proglasili krivim in sodni dvor jih je obsodil na najvišjo kazen, katero laški kazenski zakonito pozna, na trideset let temnice. Prijatelji Palizzolovi so strahovito delali in vplivali, da bi bil Palizzola oproščen. Bili so tako trdno preverjeni, da bodo porotnike pridobili za-se, da so pripravili že slavnostni spreved.

Slovenska planinska koča pod Višarjami. — Ziljska podružnica slov. planinskega društva je kupila za jezerom pod Višarjami na Koroskem lepo senože, na kateri postavi planinsko kočo.

Celje. — „Slov. Nar.“ poroča, da se slovenski gimnazijski razredi premestijo iz

»Najbolje je, ne odlašati.«
»Čim poprej se posvetujeva, tem bolje.«

»Tem bolje, gospodična Lora.«
»Torej se moreva takoj posvetovati...«

»Ako, gospodična, dovolite...«
»Nù potem pridete k meni...«
»Samo oblečem se poprej.«
»Ni treba nikakih ceremonij.«

Duri spodaj so se odprle in gospod Hans je zibnil v temi ter čez trenutek dospel v sobo gospodično, tiho, toplo, čedno. Gospodična Lora je imela na sebi belo spalno suknjo ter bila očarujoča.

»Ubogal sem vas,« reče Hans z zlomljenim, mehkim glasom.

»Toda, vidite, gospod, jaz bi se kaj rada ločila, toda... bojim se, da bi naju ne zagledal kdo z ulice.«

»Saj je temno v sobi,« odvrne Hans.

»Oh, resnica!« odvrne gospodična.

»Takrat se je pričelo posvetovanje o ločitvi, ki pa več ne spada k tej pripovedki.

V Struk Oil city pa se je vrnil mir.

Celja v Gabrije tik Celja, kjer postavi gimnazij vlada na lasine troške. Mesto Celje pa dobi tudi novo gimnazijsko poslopje v bližini novega slovenskega.

Sestanek ruskega carja in nemškega cesarja v Revalu. — 7. t. m. se je sešel v ruskem pobaltiskem mestu Reval ruski car Nikolaj II. z nemškim cesarjem Viljemom II. Tamošnji Nemci so hoteli tudi to priliko porabiti v pangermansko-irredentistično demonstracijo. Nemškemu cesarju so namreč izročili adresu, ki spominja na minolost Revala, povdarja nemško slavo ter izraža željo po združenju vseh Nemcev. Ruska policija se menda ne meni za take irredentistične izbruhe revalskih Nemcev, ker ve, da so Rusiji popolnoma neškodljivi.

Ruski listi pišejo jako hladno o tem vladarskem sestanku v Revalu in mu ne pripisujejo posebne važnosti. Nekateri ruski listi celo napadajo o tej priliki nemško politiko, posebno pa Poljakom prijazni „Kraj“, pravi, da se Slovani ne smeje ogrevati za vladarja, ki se je zaklel, da uniči svoje poljske državljane. Berolinska „Post“ pa zatrjuje, da je ta sestanek naperjen proti angleški politiki v Afriki in Aziji.

Prehiter notar. — Notar Bela Halas v občini Terbo je dal zapreti nekega mladega moža, ki je bil popolnoma tak, kakršnega je opisovala tirlica za Keckemetijem. Notar je bil tako prepričan, da je prijel pravega Keckemetija, da je napravil slovesen obed in je stroške za to vzel iz njemu zaupanih denarjev. Nadejal se je, da itak dobi bogato nagrado. Sedaj so morali aretiranca izpustiti, ker ni Keckemetij, notarja so pa radi poverjenja uradnega denarja zaprli.

Štrajk poljskih delavcev v Galičiji. — Rusinski list „Dilo“ piše o grozovitostih, ki so se dogajale v tem štrajku. V vasi Butakowka so se imela završiti pogajanja mej delavci in delodajalci. V to svrhu se je zoralo na prostem blizu 500 delavcev, da se konečno dogovore o pogojih in potem sprejmo delo. V hipu pa pridejo na zborovališče ulanci ter jamejo s sabljami razganjati mirne delavce. Renili so na ta način mnogo oseb, potem jih pa 173 aretirali, zvezali, odvedli v pol ure oddaljeno vas Bazar, ter ondi potisnili čez noč v hlev, ki je bil kajpada napolnjen do zadnjega kotečka. Šele naslednji dan so jih odvedli v ječo v Czartkov. Mnogo ljudi celih 24 ur ni ničesar zavžilo.

Štrajk traje dalje. V Czarnyeču so strajkujoči kamenjali tuje delavce, drugodi jim ne pustijo na delo ter gredo proti njim z orožjem. Baje se razširja štrajk tudi na Rusko-Poljsko.

Francija. — Zapiranje klerikalnih šol se nadaljuje; tuintam se izvrši zapiranje mirno, brez upora, drugodi pa se protivijo nahujskani ljudje policijskim odredbam. V okraju Lozere so zaprli 10 zavodov brez upora, v Aumontu pa je moralo redarstvo poklicati pomoč.

Prihodnji mesec bo veliko romanje francoskih delavcev v Rim. Sprejme jih tudi papež, ki bo o tej priliki govoril gotovo tudi o kongregacijah in zapiranju kongregacijskih šol.

Papež je poslal francoski vladi protestno noto radi zapiranja kongregacijskih šol. Vatikan ne misli objaviti te note.

Bolgarsko sobranje in 25-letnica rusko-turške vojne. — Bolgarsko sobranje je svoji seji v torek odobrilo proračun vojne ministerstva in je dovolilo vladi 750.000 levov (1 lev je nekoliko manje od naše krone) za letošnje velike vojaške vaje ter za slavnosti, ki se bodo vršile na zgodovinskem prelazu Šipka, katerega so Rusi pred 25 leti odvzeli Turkom. Tem slavnostim prisostvoval bo tudi ruski veliki knez Nikolajevič in nekaj ruskih generalov. Govori se, da tujim vojaškim odposlancem ne bo dovoljeno biti navzočim na vajah na prelazu Šipka, ker bodo imele te vaje strogo narodno-zgodovinski značaj.

Razne vesti. — V Parizu imajo letos izredno veliko vročino. Vsaki dan je mnogo slučajev solnčarice, celo zblaznelo je nekaj ljudi radi vročine. Baje provzroča tako vročino klerikalni zmaj, ki puha in se peni radi zapiranja kongregacijskih šol! — Iz Rima poročajo, da stavka v kraju Terni okoli 500 poljskih delavcev. — Peter Hutter v Römegrundu na Kočevskem je svojo nosečo ženo tako silovito sunil, da je takoj umrla. Sploh sta živila v prepiru. — Pri sv. Lovrencu na Dravskem polju, Štajersko, je peljala mati Marija Bauman v veliki razburjenost k po-

toku svoje 3 sinčke, stare 6, 2 in 1/2 leta, ter jih vrgla v vodo, kjer so potonili. Skočila je tudi sama za njimi, ali za njo je bila voda premajhna. Nesrečno mater so zaprli. — V vasi Podova pri Mariboru je uničil požar 24 hiš z gospodarskimi poslopji, s krmo in žitom vred. Zgorela sta tudi dva otroka. Škode okoli 100.000 K. — V rudnik Marijina jama na Češkem je udrla voda. Rešili so 76 rudarjev, eden pa je utonil. — Masinist Leopoldi na Reki je hotel ubiti svojega 2-letnega unuka, ker mu zet ni hotel dati denarja za pijačo. Roditelja sta to sicer preprečila, ali posekal je pa nju tako, da bržčas umrjeta. — Ustrelila se je pri Marteljih pri Kastvu komaj 9-letna Ana Katič. Igrala se je z nabito puško, ki se je sprožila. Deklica je bila takoj mrtva. — Kralj Menelik je upeljal v svoji državi brzojav. — Srbski časniškarski kongres se bo vršil dne 14. septembra t. l. v Beogradu. — V mesecu juliju je bilo na Dunaju 48 samomorov. — V klerikalni Vlačavski posojilnici v Pragi so prišli na sled velikanski defraudaciji. Neki uradnik, ki je pred kratkim umrl, je poveril 180.000 K. — 4000 Burov noče prisesti Angleški zvestobe, in sicer so ti Buri na otoku Cipru, kjer živijo v pregnanstvu. — Vsi letošnji sestanki vladarjev imajo baje namen, dognati vprašanje o razoroženju. Posebno je bilo govora o takem razoroženju baje med laskim kraljem in ruskim carjem.

Loterijske številke.

3 avgusta 1902.

Gradec	28	18	21	72	15
Dunaj	28	45	50	35	67

Tržne cene.

	za 100 kilov
Kava: Santos	K 189— do 200—
Sandomingo	260— do 280—
Java	250— do 270—
Portorico	260— do 280—
Ceylon	360— do 380—
Sladkor	86— do 91—
Speh	120— do 170—
Petrolj v sodu	34— do 34-50
v zaboju	11-80 do 12—
Maslo surovo	1-60 do 1-80
kuhano	2-20 do 2-40

Moka: Ogerska.

St. 0 K 27 60, St. 1 K 26 60, St. 2 K 26 60,
3 „ 26—, „ 4 „ 25-40, „ 5 „ 24 60,
St. 6 K 23 60.

Otrobi debele	K 10-40 do 12—
drobne	10— do 11—
Turšica nova	12-80 do 13-20
stara	1-20 do 1-4—
Oves	16-50 do 18—

Dunajska borza

7. avgusta 1902.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 90 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 „ 75 „
Avstrijska zlata renta	121 „ 55 „
Avstrijska kronska renta 4%	99 „ 90 „
Ogerska zlata renta 4%	121 „ 30 „
Ogerska kronska renta 4%	98 „ „
Avstro-ogerske bančne delnice	15 K 94 vin
Kreditne delnice	688 „ 50 „
London vista	239 „ 80 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark	117 „ 05 „
20 mark	23 „ 42 „
20 frankov	19 „ 07 „
Italijanske lire	94 „ 20 „
C. kr. cekini	11 „ 26 „

Nove muzikalije

za orkester in godbo, 1 plesni komad:

za 6 glasov	15 kr.
» 10 „	20 „
» 15 „	25 „

Šola za vse instrumente po 1 gld.
Muzikalije vseh vrst najceneje.

Lud. Hnyk, Jablonec
nad Jizerou, Češko.

Iščem mladeniča

16 do 18 let starega, kateri je izučen za trg. pomočnika ter več slovenskega in nekaj italijanskega.

Eliza Tance, Prosek.

Leta 1881. v Gorici ustanovljena trdka

E. Riessner, v Nanski ulici 3,
(nasproti nunki ceravi)

priporoča preč. duhovščini in slav. občinstvu svojo lastno izdelovalnico umetnih svetil za vsakovrstne cerkvene potrebe. Ima veliko zalogo nagrobnih vencev, za mrtvaške potrebe, voščene svete itd. vse po zmerni ceni. Naročila za deželo izvršuje točno in solidno. Priporoča slav. občinstvu tudi svojo tiskarno črk na perilo.

Trgovina modnega blaga!

J. ZORNIK
GORICA

Moderce
partijske zadnje novosti
Z ozirom na šele jako kratko
dobro inje trgovije, stejem si
v najprejšnjem času javiti, da sem
siti dobri od mnogobrojnih es-
tanti in cenih dobrih, pre-
ciznih in cenih dobrih, pre-
modercoih, da se pri meni
in je radi tega v interes
vsake dame, da se pri meni
po modnih listih 30% vidijo
cenoje kakor drugod.

Pozor!

Costilniška oprava

v dobrem stanu se dobi po nizki ceni
pri Antonu Lasleu, gostilničarju v Gorici,
ulica Dogana št. 18.

Rimske toplice.

Tržič (Monfalcone).

Stalna toplota 38°—40°. Doba traja
od 15. maja do konec septembra. Zdra-
vije se posebno belezni v nogah, rev-
matizem, rakitične in ženske bolezni.

Samo 5 kron

stane 4½ klg najfinejšega, pri iz-
delovanju poškodovanega, lepo-
dišnega **toaletnega mila** in
sicer dokler zaloga dopuša. —
Razpošilja proti povzetju ali naprej
poslanim zneskom **A. Felth.**
Dunaj, V/2 Matzleins-
dofenstrasse 76.

Sloveči profesorji
medicinske in zdravniški
priporočajo

Zinktura za
♦ ♦ ♦ **želodec**
lekarnarja **Piccoli-ja**
v Ljubljani
dvornega zalagatelja
Nj. svet. papeža

kot sredstvo, ki krepi želodec, vzbuja tek,
pospešuje prebavljanje in odprje telesa po-
srečno zdravilna za one, ki trpe na zastaranem
zaprta.

Zinktura za želodec razpošilja lekarnar Piccoli
v Ljubljani v steklenicah z 12 steklenicami za
K 252, z 24 steklenicami za K 480, z 36 stekle-
nicami za K 720, z 70 steklenicami za K 1320.
(Paketni paket po 5 klg.)
Je v neposredni lekarni v Gorici, Tol-
minu, na Primorskem, v Trstu, Istri in
Dalmaciji z 30 min. steklenicami.

Čistilna voda „Reale“

iz vrelcev Mathias, lastnina

Henrika Mattonija v Budimpešti

je toplo priporočena od prvih tu- in
inozemskih zdravniških avtoritet kot
najbolje čistilno sredstvo. Odlikuje se
radi množine soli „Glauber“ in grenke
soli, katero ima v sebi ter s svojim
hitrim in dobrim učinkom.

Zaloga za Gorico:

Lekarna G. B. Pontoni.

Dobre ure in po ceni!

s 3-letnim pisanim jamstvom
razpošilja na zasebnike
prva tovarna ur v Mestu (Brix)
Hanns Konrad,
liver ur ter zlatine — Most (Češko).
Dobra ura Rem. iz niklja fl. 3-75;
srebrna ura Rem. fl. 5-80; srebrna
veržica fl. 1-20; budilnik iz niklja
fl. 1-95.

Tvrda je odlikovana s c. k. orlom; ima zlate
in srebrne svetilje in razstav ter tisoče priznanih
pisem. **Ilustrovan cenik zastoji!**

Naznanilo.

Z ozirom na to, da se je pre-
selila e. kr. okrajna in okrožna sod-
nija, e. kr. davkarija in drugi uradi
v novo poslopje v Kapucinsko ulico, si
dovoljuje podpisani priporočati slavnemu
občinstvu na deželi svojo dobroznano
gostilno

„Pri zlatem križu“ (pri Lizi)

v Kapucinski ulici

katera je preskrbljena z dobro ku-
hinjo ter toči izvrstna bela in črna
domača vina. Preskrbljeno je s so-
bami za prenočišča ter s hlevi za konje
in vozove.

Svojim rojakom v mestu in na de-
želi se toplo priporoča udani

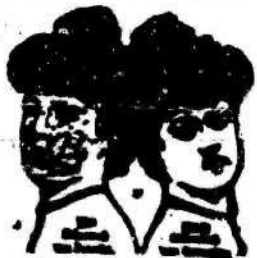
Ivan Katnik, lastnik.

E. LEBHERZ

Gorica

tovarna užigalice
priporoča prebivalcem Primor-
skega svoje izdelke raznih vrst,
posebno izvrstne in zanesljive
užigalice

Apollo

Milijon dam uporablja

„FEEOLIN“.

Vprašajte svojega zdravnika, če ni „Feeolin“ najboljše
lepilno sredstvo za koto, lase in zobe!
Najnetistejši obraz in najgrše roke dobijo hitro
aristokratsko finost in obliko z uporabo „Feeolina“.
„Feeolin“ je iz 42. najplemenitejših in najsvetlejših zelišč
sestavljeno angleško milo. Mi jamčimo, da izginijo
dalje po uporabi „Feeolina“ brez sledu gube in črte
na obrazu, zajedce, mozoli, rdečica nosu itd. „Feeolin“
je najboljše čistilno, negovalno in lepilno sredstvo
za lase, zabranjuje izpadanje las, plešo in bo-
lezni glave. „Feeolin“ je tudi najzdravnejše in naj-
boljše čistilno sredstvo za zobe. Kdor redno rabi
„Feeolin“ mesto mila, ostane mlad in lep. Zavežemo
se, denar takoj vrniti, če bi ne bil kdo s „Feeolinom“
popolnoma zadovoljen. Cena komadu K 1.—, 3 ko-
madom K 2-50, 6 komadom K 4.—, 12 komadom K
7.—. Poština pri 1 komadu 20 vin., od 3 komadov
navzgor 60 vin. Povzete 60 vin. več. Razpošilja glavna
zaloga **M. Felth, Dunaj, VII., Mariaböfnerstrasse 38, 1**

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo je sklenilo v skupni seji dne 28. dec.
1901. tako:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4½%. Stalne vloge od
10.000 kron dalje z odpovedjo 1 leta po
5% — Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila: na vknjižbe po 5½%, na varščino ali zastavo 6%,
na menice 6%, s ½% uradnino. Glavni deleži koncem leta 6%.

Stanje 31. dec. 1901. (v kronah): Članov 1819 s 7932 deleži po
20 K = 158.640. — Hranilne vloge 1.318.965. — Posojila 1.379.213.
— Vrednost hiš 142.643 (v resnici so vredne več). — Rezervni
zalag 63.014.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar. — Posojila
se dajejo le zadružnikom.

Trgovsko-obrtna registrovana zadruga

z neomejenim jamstvom v Gorici.

Hranilne vloge obrestujejo po 4½%, — večje stalne, naložene najmanj na jedno
leto, po 5%. — Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov brez izgube
obresti. — Rentni davek plačuje zadruga sama.

Posojila daje na poročstvo ali zastavo na 5-letno odplačevanje v tedenskih ali
mesečnih obrokih, — proti vknjižbi varščine tudi na 10-letno odplačevanje.

Zadružniki vplačujejo za vsak delež po 1 krono na teden, t. j. 260 kron v petih
letih. Po zaključku petletja znaša vrednost deleža 300 kron.

Stanje 1. julija 1902:

Deleži: a) podpisani	K 1.192.200—
b) vplačani	574.216-82
Dana posojila	1.275.397-96
Dopolnilni sklad	195.455-40
Vloge	474.019-66

Pfaff-ovi šivalni stroji

so najboljši.

To stiši kupce sicer o vsakem izdelku in od vsakega agenta, ki
navadno niti ne ve kaj je šivalni stroj, in še ne ve kako se upelje
nit v šivalni stroj, tem manj kako isti šiva, toda mi smo po naši
več kot 20-letni poskušnji raznih tovarniških strojev se prepričali,
da so res **Pfaffovi** šivalni stroji najbolj trpečni, ter se uverili da se
ne dela z nobenim drugim strojem tako natančno kot s **Pfaffovim**.

Pfaffovi šivalni stroji
Pfaffovi šivalni stroji
Pfaffovi šivalni stroji
Pfaffovi šivalni stroji

delajo celo po 10-letni dobi še vedno
brezšumno,
so neprekošljivi za domačo rabo in
obrtno namene,
so posebno pripravi za umelno vezenje
(reklamiranje) ter se poučuje brezplačno,
prekosiyo na dobroti vsako tovarno.
Janič se za 10 let.

Nikar naj se ne zamudi pred nakupom ogledati **Pfaffove** šivalne stroje.
Zaloga Pfaffovih šivalnih in drugih strojev v Gorici via Municipio šte. 1

SAUNIG & DEKLEVA.

Popravljalnica šivalnih strojev, dvokoles Nunska ulica 14.

Železnato, redilno in okre-
pajoče sredstvo, tvori krv in
krep: živce, je okusno in pre-
bavljivo. Poizve se lahko
o tem pri kakem zdravniku.

Glavna zaloga za Gorico: **Mirodilnica Anton Jeretič.**

sredstvo!

Dietetično

Za bolne na želodcu!

Vsakemu, kateri si je poklel želodec, bodisi da se je prehladil ali prenapolnil želodec,
jedel slabo pripravljena, neprebavljiva, pregorka ali premazla jedila, ali sploh neredno živel,
tako da trpi na **gorčici, želodčnem krču, tiščanju želodca, težkem prebavljanju**
ali **zaščitjanju**, bodi priporočeno dobro in izvrstno domače zdravilo, katero je že mnogo
let v rabi. To zdravilo je

Hubert Ullrich-ovo zeliščno vino.

Ullrich-ovo zeliščno vino je pripravljeno iz pristnega vina in izvrstnih zdravilnih zelišč,
krepi in oživlja želodec, ozdravi vse želodčne bolezni in pospešuje obnovo sveže krvi.
Ako se rabi zeliščno vino pravočasno, se vse želodčne bolezni skoraj takoj ozdravijo.
Ne sme se toraj obotavljati in se mora že pri **glavobolu, riganju, deravici (zgaga),**
napijanju, bljuvanju takoj rabi. Večkrat izginejo vse te bolezni, ako človek parkrat
pije omenjeno zeliščno vino.

Ako se človeku zapeka in ne more na počitke, čuti nekako **tesnobo, klanje (madron),**
srčno utripanje, bruhanost, kakor tudi zasodanje krvi v jetrih, vranici in vratnici
(hemoroidi). Zeliščno vino ozdravi vse to hitro, odpravi neprebavljivost in odstrani iz že-
lodca in črev vsa nepotrebne in nerabljive snovi.

Medlast, bledost, pomanjkanje krvi in oslabeleost so navadno posledice sla-
kvi in bolnih jeter. Ako se nima apetita oslabi, a glavobol in noči prebije brez spanja
upliva tako nanj, da začne hirati. Zeliščno vino pomaga zopet, okrepi životno moč.
Zeliščno vino pospešuje apetit, prebavo in reditvo, pospeši delovanje krvi, pomiri razdražene
živce in obudi **veselje do življenja**. Vse to dokazujejo mnoge zahvale in pripoznanja.

Zeliščno vino se dobi v steklenicah po gl. 1-50 in 2 — v lekarnah v Gorici, Kor-
minu, Ajelu, Čamungu, Gradežu, Romansu, Fiumicelu, Gradiscu ob Soči, Ronkah, Ogledu,
Tržiču, Kanalu, Vidnu, Palmatovi, Tolminu, Idriji, Ajdovščini, Sežani, Vipavi, Portogruaru,
Trstu itd. kakor tudi po vseh lekarnah avstro-ogrske monarhije in bližnjih deželah. Lekarna
G. Cristofaletti v Gorici pošilja tri in več steklenic zeliščnega vina po originalnih cenah po
vsi Avstriji.

Opominja se na različne ponaredbe!

Zahleva naj se izrecno

Hubert Ullrich-ovo zeliščno vino.

Oje zeliščno vino ni nikaka skrivnost, ono obstoji iz: Malaga vina 450,0, vinskega
špirta 100,0, glicerine 100,0, rudečega vina 240,0, soka jerebikovih jagod 150,0, črešnjevega
soka mane 30,0, koprca, janeža, helenine korenike, ameriške korenike, korenike svišča
in kolmeža 10,0. Vse te dele naj se zmeša!

sredstvo!

sredstvo!

Preskrbite sebe in svoje otroke!

Hočete dati svoji mladi hčerki doto?

Hočete zavarovati svojega sinčka s svoto, ki se mu izplača ko
doživi 20. leto?

Hočete se preskrbeti za starost?

Vse to zavaruje **„Conservateur“**

Ljudska zavarovalnica brez zdravniške preiskave.

Ustanovljena 1. 1844. Stanje družbe: 457 milijonov.

Glavno zastopstvo v Gorici, Semeniška ulica št. 10, I. nadstr.

Adolf dr. Kozarmac,
glavni zastopnik.

„Goriška Piskarna“ A. Gabršček

V Gorici

priporoča knjige:

Odsevi I. Zofka Kveder. IV. knjiga »Salonske knjižnice«. Cena po pošti K 2.—.

Slovensko-ruski slovar in slovnica, M. M. Hostnik. Cena po pošti K 5.50.

Vstajenje. Lev. Nik. Tolstoj. »Slovenske knjižnice« snopič 94 101. Cena po pošti K 3.50.

Venec slov. povestij. V. knjiga. Cena po pošti K 1.20.

Knjižnica za mladino. Knjiga 25, str. 214, — knjiga 26, str. 173. — Cena po 1 K. Trdo vezana; fin papir. — Štiri knjige na leto za K 3.20.

Kletev nezvestobe. Roman. I. del. Str. 285. — Spisal pisatelj »Zaobljube«. Ferdo Bečič; obsežniši II. del v avgustu. Cena celotnemu romanu K 3.20. Naročniki »Slov. knjižnice« K 2.40.

Pošilja se jedino po povzetju ali naprej poslanim zneskom.

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

Naznanja slavnemu občinstvu, gospodom trgovcem in založnikom pohištva, da ima

veliko zalogo

veliko zalogo

izgotovljenega pohištva vseh slogov

v Solkanu pri Gorici.

v Solkanu pri Gorici.

Naznanjamo, da smo prevzeli dosedanje trgovino pohištva tvrde Ant. Černigoja v Trstu, Via Piazza vecchia št. 1, katero bomo vodili pod enakim imenom.

Kar ni v zalogi, se izvrši točno po naročilu v najkrajšem času.

Cene zmerne.

Delo je lično ter dobro osušeno.

Trgovina z železnino „MERKUR“ PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta števil. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelskega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih krišev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

Ako ne veste kje se kupi najboljše vrste

gumijevih trakov (lastike)

bakrenega vitrijola žvepla

in drugih za kletarstvo potrebnih predmetov

vam pové

A. Jeretič, mirodilničar.

Tržna ulica (poslopje okr. sodišča.)

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladčičar v Gorici na Kornu št. 8.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Seidel & Naumannov

pisalni stroj „IDEAL“

Vzbuja senzacijo.

Jasna pisava od prve do zadnje črke. Stroj je jako trpežen. Na močnem ministerjalnem papirju izdela 4—6 iztisov, na konceptnem papirju 8—10, na tanjem papirju 12—16. Najvišje priznanje ter prva zmaga ameriške konkurence. — Zlata svetinja; Berlin (maj 1901.)

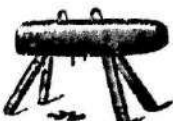
Clavno zastopstvo za Avstro-Ogersko:

Hch. Schott & Donnath

Dunaj III. 3. Heumarkt 9.

Iščejo se zastopniki za deželo.

Na dež jubil. razstavi odlikovan s srebr. drž. svetnjo. Na Ilovski razstavi s prvo ceno — srebrno svetnjo.

Tovarna uzornih telovadnih priprav

JOS. VINDYŠ - A.

v Pragi na Smilnovu

(Praha-Smilhov) Vinohradská ulice číslo 816 se priporoča

k popolnemu uzornemu prirejevanju sokolskih in šolskih telovadnic

po najnovejših priporočilih in praktičnih sestavih.

V ta dokaz je na razpolago mnogo priporočil jočih sprisal domačih in inozemskih.

Zagotavlja jedno leto. Cene zelo zmerne, plačuje se pa na mesečne obroke po volji in zmožnosti.

Navadne priprave so vedno v zalogi.

Geniki, proračuni in načrti za popolne telovadnice pošilja na zahtevo brezplačno in poštne prosto.

Poprave izvršuje po najnižjih cenah.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8

priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih,

briskih, dal-matinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena

Lekarna

Cristofolletti v Gorici

Prave in edine železode kapljice z znamko sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice *redno prebavljanje*, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. *Okrupé pokvarjeni železode storé, da zgine v kratkem času emetice in životna lenost* (mrtevost). Te kapljice tudi storé, da človek *raji je*.

Cena steklenici 60 vin.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. Za naročitev in pošiljatve pa jedino le v lekarni

Cristofolletti v Gorici.

Nova

kleparska delavnica

v Gorici,

ulica Sv. Antona števil. 1.

Podpisani se toplo priporoča svojim rojakom v inostranstvu in na deželi za izdelovanje vseh kleparskih izdelkov, kakor: cevij za vodo, Hebe za stavbe, kuhinjske priprave itd. Prevzema tudi vsako popravilo po zmernih cenah. Zagotavlja točno postrežbo udani

Karol Čufer, klepar.

Christofle & Co.

c. in kr. dvorni založniki

Heinrichhof Dunaj I. Opern Ring 5.

Težko posrebrnjeno

namizno orodje in posodje vseh vrst (žlice, vilice, noži itd.)

Priporočani najboljše izdelki izredne trpežnosti.

Največja izbira najlepših modelov.

Ilustrovan cenik na zahtevanje.

Vsi Christofleovi izdelki imajo v jamstvo svoje izvirnosti vtisneno gorju varnostno znamko in ime Christofle.

Pristno kranjski

Laneno-oljnati firnež

prodaja

ADOLF HAUPTMANN

v Ljubljani.

Tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Ilustrovani ceniki so franko na razpolago.

Prodaja na debelo!

Prodaja na drobno!